

ଦ୍ରୋଣ ଓ ଦୁଃସଦଙ୍କ ଚରିତ
ଶୁଣ ହୋ ସେ ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶର ରାଜା ଯେ ଦ୍ରୋପଦ
ତାହାର ବଇରି ଯେ ଅଟଇ କିରାତ । ୧ ।
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ମାସ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ପଞ୍ଚମୀ ଗୁରୁବାର
କିରାତ ଦଣ୍ଡ କଲା ଦ୍ରୋପଦ ଉପର । ୨ । horoscope
ଦ୍ରୋପଦ କିରାତର ହୋଇଲା ଅନେକ ଯୁଦ୍ଧ
ବହୁତ ଯୋଦ୍ଧାୟେ ପଡ଼ିଲେ ସାଂଗ୍ରାମର ମଧ୍ୟ । ୩ ।
ସାଂଗ୍ରାମରେ ଅପ୍ରାଞ୍ଜୟେ ପାଇଲେ ଦ୍ରୋପଦ
ଦଣ୍ଡ ଭଗ୍ନ ହୋଇ ପଳାଇଲେ ପାଂଚାଳ ନରେନ୍ଦ୍ର । ୪ ।
ଭାଙ୍ଗିଣ ଦ୍ରୋପଦ ପଳାଇଲା ରାଜ୍ୟ ଛାଡ଼ି
କିରାତ ନୃପତି ବସିଲା ପାଂଚାଳ ଦେଶ ମାଡ଼ି । ୫ ।

୧ ।୧ ଦ୍ରୋପଦ, ଦ୍ରୋପଦ-ଦୁଃସଦ
୪ ।୧ ଅପ୍ରାଞ୍ଜୟେ-ପରାଜୟ ଅର୍ଥରେ

ହତ ରାଜ୍ୟ ହୋଇ ଯେ ଦ୍ରୋପଦ ପଳାଇଲା
ଗଙ୍ଗାକୁଳେ ରାଜା ଭଗନସ୍ତ ହୋଇଣ ରହିଲା । ୬ ।
ମହାଭଇରୋବୀ ଯେ ଗଙ୍ଗା ନଦୀ କୁଳେ
ଦ୍ରୋଣ ରହିଛନ୍ତି ସେ ସ୍ଥାନେ ସର୍ବକାଳେ । ୭ ।
ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି ଦ୍ରୋଣ ବସିଚନ୍ତି ତପେ
ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ୱର ଆସି ମିଳିଲା ସମୀପେ । ୮ ।
ଦ୍ରୋଣଙ୍କୁ ନମସ୍କାର ହୋଇଲେ ଦ୍ରୋପଦ
କଲ୍ୟାଣ ବାଞ୍ଛାକଲେ ରାଜା ତୋତେ ନ ପଡ଼ୁ ପ୍ରମାଦ । ୯ ।
କେବଣ ଦେଶର ବୀର ନୃପତି ତୁ ଅଟୁ
ରାଜ୍ୟ ଭାର ତେଜି କି- । ବନବାସ ଖଟୁ । ୧୦ ।
ବତିଶ ଗୁଣେ ସୁନ୍ଦର ସୁକୁମାର ଅଟଇ ତୋର କାୟେ
ମୃଧୁଳା ଅବିଷେକୀ ଅଟୁ ଦିଶୁଛି ହତରାଜ୍ୟ ପ୍ରାୟେ । ୧୧ । ସଂଖ୍ୟା
ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣିମା ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ
ପାଂଚାଳ ଦେଶର ମୁଁ ଅଟଇ ଅଧିକାରୀ । ୧୨ ।
ମୋହୋର ରାଜ୍ୟକୁ ବାହିଲା କିରାତ ମହୀପାଳେ
ରାଜ୍ୟଭାର ସିଂହାସନ ଘେନିଲା ମୋର ବଳେ । ୧୩ ।
ପାଞ୍ଚାଳ ନୃପତି ମୁଁ ପଞ୍ଚୁକଟକେ ଆସିପତି
ମୋହୋର ନାମ ଗୋସାଇଁ ଦ୍ରୋପଦ ନୃପତି । ୧୪ ।
ଦ୍ରୋଣ ବୋଇଲେ ସେ ମନ ମନେଣ ବିଚାରି
ତୋହୋର ମୋହୋର ନାମ ଯେକା ଅକ୍ଷରେ ପଡ଼ି । ୧୫ ।
ଆତ୍ମର ନାମ ଦ୍ରୋଣ ତୁମ୍ଭର ନାମ ଦ୍ରୋପଦ
ତୁ ମହାରାଜା ଆତ୍ମର ହୋଇଲୁ ମଇତ୍ର । ୧୬ ।
ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲା ଦେବ ବୋଲିବାକୁ ନୋହିଲି ମୁଁ କ୍ଷମ
ତୁମ୍ଭେ ମହାଭିଗ୍ୟ ଅଟ ହୋ ମହାବ୍ରହ୍ମ । ୧୭ ।
ଠାକୁର ଦାସର ଯେକା ନାମ ହୋଇଲେ
ସେହିକି ମଇତ୍ର ହୋଇବ ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲେ । ୧୮ ।
ଦ୍ରୋଣେ ବୋଇଲେ ମିତ୍ର ହୋଇଲ କି ବାଇ
ନାମର ମଇତ୍ର ହୋ ଅତି ଭାଗ୍ୟରେ ସେ ପାଇ । ୧୯ ।

୧୧ ।୨ ଅବିଷେକୀ-ଅଭିଷେକୀ

ତୋହୋର ମୋହୋର ଅଛିନି ପୀରତି
 ଶୁଣିଣ ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲେ ଦ୍ରୋପଦ ନୃପତି । ୨୦ ।
 ଆହୋ ଦ୍ରୋଣ ଅନେକ ଯେ ଯାଉଛନ୍ତି ଦାନ
 ପ୍ରତିଶ୍ରୁ କର ମହାତ୍ମା ଅର୍ଜିଲେ ଅନେକ ଧନ । ୨୧ ।
 ମହା ବେଦାନ୍ତୀ ଦେଖି ପ୍ରଶୁରାମ ନୃପତି
 ଦ୍ରୋଣକୁ ବହୁତ ଦାନ କଲେ ଭଣ୍ଡାର ଆସିପତି । ୨୨ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ରାଜାର ଯହୁଁ ସେ ବିପତ୍ତି ଦେଖିଲେ
 ଅନେକ ଧନ ଥିଲା ଦ୍ରୋଣ ଦ୍ରୋପଦକୁ ଦିଲେ । ୨୩ ।
 ଅନେକ ଦାନ ଘେନନ୍ତି ଦ୍ରୋପଦର ନିମନ୍ତେ
 ଯେସନେକ ଲାଗଇ ଦ୍ରୋଣ ଦିଅନ୍ତି ନିତ୍ୟେ ନିତ୍ୟେ । ୨୪ ।
 ରାଜ୍ୟରୁ ନୃପତି ଧନ ଆଣିଥିଲା ଯେତେ
 ଥାଠକୁ ଅଟ୍ଟିଲା ନବ ବରଷ ପରିଯନ୍ତେ । ୨୫ । ସଂଖ୍ୟା
 ଧର୍ମ ବାସନା ସେ ଅଟଇ ଦ୍ରୋପଦ ନୃପତି
 ଆନ ଭୂମି ନ ଲଂଘଇ ନ ଯାଇ ଆନ କତି । ୨୬ ।
 ଯେତେ ବାଗେଣ ସେ ଦ୍ରୋପଦ ରାୟେ କ୍ରତି । ୨୭ ।
 କିରାତ ରାଜା ତାହାର ରାଜ୍ୟ ମାତି ବସିଥିଲା
 ଯେକୋଇଣ ବରଷ ପରିଯନ୍ତେ ରାଜ୍ୟ ନ ଛାଡ଼ିଲା । ୨୮ । ସଂଖ୍ୟା
 ରାଜାର ଥାଠକୁ ଯହୁଁ ନ ମିଳିଲା ଅନ୍ନ
 ତେଣୁ କରି ମଲେ ସନ୍ଧ୍ୟ ମୋର ଥାଠ ହୋଇଲା କ୍ଷୀଣ । ୨୯ ।
 ଦ୍ରୋଣ ବୋଇଲେ ସମସ୍ତ ଥାଠକୁ ହକାରି
 ଯାହାକୁ ଯେତେ ଲାଗଇ ତାହାକୁ ଆମ୍ଭେ ଦେବୁ ପତି । ୩୦ ।
 ହସ୍ତୀ ଘୋଡ଼ାକୁ ଦିଲେ ଚରଣୀ ପିଉଣି ଆଦି କରି
 ଯେମନ୍ତେ ଦ୍ରୋଣ ସମ୍ମୁଖିଲେ ଦ୍ରୋପଦ ଥାଠକୁ ଆବୋରି । ୩୧ ।
 ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ଭାରିଯା ଯେ କୃପା ମାହେଶ୍ୱରୀ
 ଅତୁଟ ବିଦ୍ୟା ଯେ ପ୍ରସନ୍ନ ତାହାରି । ୩୨ ।

 ୨୯ । ୧ କାନ୍ତାର ପାଇଲେ ଯହୁଁ ନ ପାଇଲେ ଅନ୍ନ (ପା)
 ୩୦ । ୧ ଦ୍ରୋଣ ବୋଇଲେ ମଇତ୍ର ତୋର ସୈନ୍ୟକୁ ଯେତେ ଲୋଡ଼ି । (ପା)
 ୩୨ । ୨ ଅନ୍ନପୁର୍ଣ୍ଣା ବିଦ୍ୟାୟେ ପ୍ରସନ୍ନ ତାହାରି । (ପା)

ଦକ୍ଷିଣ କରେ ଅଛି ତାର ଶଂଖ ପଦ୍ମନିଧି
 ଦିଲେ ଦାନ ନ ସରଇ ତାର ମହିମା ପ୍ରସିଦ୍ଧି । ୩୩ ।
 ଯେକ କଠାକରେ ଅନ୍ନ ଯେ ରାନ୍ଧିଲେ
 ଥାଠକୁ ଅନ୍ନ ଅଟ୍ଟଇ ନ ସରଇ ଭଲେ ପରଶିଲେ । ୩୪ ।
 ସେ ମହାସତୀ ଅନ୍ନ ଦିଅଇତି ନିତ୍ୟେ
 ନିତି ପ୍ରତି ପୁଣ ଯାହାକୁ ଯେତେ ଲାଗଇ ଯୁଗତେ । ୩୫ ।
 ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷ ପୁତ୍ର ସଭିୟେ ଆଦି କରି
 ରହିଲେ ନିଷ୍ଠିନ୍ତେ ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶକୁ ପାସୋରି । ୩୬ ।
 ଦ୍ରୋଣ ଦିଅନ୍ତି ଯେ ଅଟ୍ଟରତ୍ନମାନ
 ଯାହାକୁ ଯେତେ ଲାଗଇ ଅଳଙ୍କାର ବିଧାନ । ୩୭ ।
 ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ପ୍ରସାଦେ ରହିଲେ ନିଷ୍ଠିନ୍ତେ
 ରହିଲେ ଦ୍ରୋପଦ ଚଉବିଂଶ ବରଷ ପରିଯନ୍ତେ । ୩୮ । ସଂଖ୍ୟା
 ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ଶୁଣ ହୋ ଯୁଗପତି
 ମଇତ୍ର ଯୋଗ ହୋଇଲେ ଯେନେକ ପୀରତି । ୩୯ ।

କିରାତ ରାଜା ସେ ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶେ ଅଛି ରହି
ଅନେକ ସୁଲେଖ ସେ ପାଳିଲାକ ମହୀ । ୪୦ ।
ଆପଣା ରାଜ୍ୟରେ ସେ ପାତ୍ରକୁ ବସାଇଣ ଥିଲା
ତାହାର ରାଜ୍ୟକୁ ତେଣେ ଦରଦସେନ ଯେ ବାହିଲା । ୪୧ ।
ଦେଶାଭର ବାରତା କଲା ବ୍ରହ୍ମ ବୈତରଣୀ କୁଳେ
କିରାତ ବିଜେ କରିଅଛି ରଣସ୍ତମ୍ଭ ପର୍ବତର ତଳେ । ୪୨ ।
କିରାତର ଅଗ୍ରତରେ କହନ୍ତି ମୁନେହି
ସ୍ଵାମୀ ଆବର କି- । ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶେ ରହି । ୪୩ ।
ତୋହୋର ଦେଶକୁ ତେଣେ ବାହିଲା ଦରଦ
ଆପଣା ଦେଶ ଛାଡ଼ି ପର ଦେଶରେ କି ସ- ଦ । ୪୪ ।
ୟେହୁ ବଳ ବୟେସ ଦେବ ସର୍ବଦା ନ ଥିବ
ଯେ ଯାହାର ରାଜ୍ୟ ପୁଣ ସେହୁ ସେ ଘେନିବ । ୪୫ ।
ଚିରନ୍ତନ କାଳକୁ ଯେହି କଥା ରହିଥିବ । ୪୬ ।

୩୪ ।୧ ଯେକ କୁତୋଇଆରେ ଅନ୍ନ ସେ ରାନ୍ଧିଲେ । (ପା)

ତୁଳ ମାସ ଶୁକ୍ଳ ପକ୍ଷ ଦଶମୀର ଦିନ
ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶ ଛାଡ଼ିଲା ଯେ କିରାତ ରାଜନ । ୪୭ । horoscope
ଆପଣା ଦେଶକୁ ସେ ଗଲାକ କିରାତ
ଦରଦର ତୁଲେ ସଂଗ୍ରାମ ହୋଇଲା ଅପ୍ରମିତ । ୪୮ ।
ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶେ ଯେ ଦ୍ରୋପଦ ରାଜାର ଲୋକ ଥିଲେ
ରାଜାର ଆଗେ ଯାଇ ବାରତା କହିଲେ । ୪୯ ।
ଭୋ ସ୍ଵାମୀ କିରାତ ରାଜା ଯେ ଆମ୍ଭ ରାଜ୍ୟ ଘେନିଥିଲା
ତାହାର ରାଜ୍ୟକୁ ଦେବ କିରାତ ବାହୁଡ଼ି ଗଲା । ୫୦ ।
ଆମ୍ଭର ରାଜ୍ୟକୁ ଦେବ ବହନ ଚଳି ଆସ
ଶୁଣିଣ ଦ୍ରୋପଦ ନୃପତି ସେ ହୋଇଲା ହରଷ । ୫୧ ।
ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ପାଦତଳେ ଦ୍ରୋପଦ ରାଜା ପରିଣାମି
ତୋହୋରେଣ ମୋହୋର ଆପାଦ ଖଣ୍ଡଣ ଗଲା ଦେବ ସ୍ଵାମୀ । ୫୨ ।
କିରାତ ରାଜା ଯେ ଛାଡ଼ିଲା ମୋହୋର ଦେଶ
ଭୋ ମଲତ୍ର ମୋହୋର ରାଜ୍ୟକୁ ଯିବା ଆସ । ୫୩ ।
ଦ୍ରୋଣେ ପରମ ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲେ ତାହା ଶୁଣି
ଧର୍ମେଣ ତୋହୋର ରାଜ୍ୟ ପ୍ରାପତ ହୋଇଲା ନୃପମଣି । ୫୪ ।
ସଂପଦ ବିପଦ ଯେ ସମୟେ ସମୟେ
ଅନୁକ୍ରମେ ପ୍ରାଣୀକି ବିପଦ ନାହିଁ କାୟେ । ୫୫ ।
ଭୋ ମଲତ୍ର ଯାଅସି ତୋହୋର ମଣ୍ଡଳେ
ସୁବିଧାନେ ରାଜ୍ୟେ ତୋର ବସ ଶୁଭବେଳେ । ୫୬ ।
ତୋହୋର ରାଜ୍ୟ ଯେବେ କର ଯାଇ ସୁସ୍ତେ
ଜନ ସଂସାର ଭଜନ୍ତୁ ଖଟନ୍ତୁ ଅମନାତେ । ୫୭ ।
ଆଗ୍ୟଂ ପ୍ରମାଣେ ଚଳନ୍ତି ପ୍ରକୃତି ନିଯୋଗୀ
ରାଜ୍ୟ ଭୋଗ ସ- ଦ ତୋତେ ମଣ୍ଡଳ ହୋଇ ଭୋଗୀ । ୫୮ ।
ସଂସାର ତୋହୋର ଭଜଇ ଯେତେବେଳେ
ଆମ୍ଭେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇବୁ ତୋହୋର ସୁବିଧାନ ମଙ୍ଗଳେ । ୫୯ ।

୫୩ ତେଣୁ କିରାତ ଗଲା ଆମ୍ଭର ଦେଶ ଛାଡ଼ି
ଶୁଭଯୋଗେ ରାଜା ବସିବା ଯାଇ ମାଡ଼ି । (ପା)

ଦ୍ରୋପଦେ ପ୍ରଣିପତ୍ୟ ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ପଦ୍ମପାଦେ
ସମସ୍ତ କୁଶଳ ସିନା ତୁମ୍ଭର ପରସାଦେ । ୬୦ ।
ଭୋ ମଇତ୍ର ବାଲିଯିବା ମୋହୋରେ ଅଛି ଯେବେ ସଦୟେ
ରାଜ୍ୟେ ମୋହୋର କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ ସର୍ବଦା ତୋତେ ଲୟେ । ୬୧ ।
ଦ୍ରୋଣେ ବୋଇଲେ ତୁ ମତେ କଟାଳ ନ କର
କଥାୟେ କହି ହେ ବଚନ ନିରାଧାର । ୬୨ ।
କୃପୀ କନ୍ୟା ଯେ ହୋଇଅଛି ଆଶାବତୀ
ଚାରିମାସ ହୋଇଲା ଅଳସ ପ୍ରକୃତି । ୬୩ । ସଂଖ୍ୟା
ଗର୍ଭିଣୀ ସ୍ତ୍ରୀକି ଆନ ଠାବ କରି ତ ନ ପାରି
ଭୋ ମଇତ୍ର ଯିବୁଁ ପ୍ରସବ ହୋଇଲେ ନାରୀ । ୬୪ ।
ଦ୍ରୁସିତେ କହିଲେ ଭାରଦ୍ୱାଦଶଙ୍କ ଡକୁ
ରାଜ୍ୟେ ଭୋଗ ପଶିଲେ ନ ପୁଣ ମୋତେ ଚିହ୍ନୁ । ୬୫ ।
ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲେ ମୋହୋର ଯେହ୍ନେନେକ କର୍ମ
ନିଶ୍ଚୟ ମୋତେ ଯେବେ ଛାଡ଼ିବଟି ଧର୍ମ । ୬୬ ।
ତେତେବେଳେ ତୋତେ ଅବା ନ ଚିହ୍ନିବି
ଅପ୍ରତେ ହୋଇଲେ ସଞ୍ଜୟେ ନାଶ ଯିବି । ୬୭ ।
ଦ୍ରୋଣେ ବୋଇଲେ ତୁ ନ କର ମନେ କିଛି ଭ୍ରାନ୍ତି
ତୋହୋର ମୋହୋର ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ଯେସନେକ ପୀରତି । ୬୮-୩୪୬୧ ।
